

Lieta C-37/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Datums, kurā lūgums reģistrēts Tiesā:**

2020. gada 24. janvāris

Iesniedzējtiesa:*Tribunal d'arrondissement* (Luksemburga)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2020. gada 24. janvāris

Prasītāja:

WM

Atbildētājs:*Luxembourg Business Registers***I. Pamatlietas tiesvedības priekšmets**

- 1 2019. gada 5. decembrī prasītāja WM cēla prasību par *Luxembourg BUSINESS REGISTRERS* (turpmāk tekstā – “*G.I.E. LBR*”) *Tribunal d'arrondissement de Luxembourg* [Luksemburgas apgabaltiesā], lūdzot grozīt *G.I.E. LBR* 2019. gada 20. novembra lēmumu. Ar šo lēmumu tika noraidīts prasītājas lūgums trīs gadus ilgā laikposmā ierobežot piekļuvi informācijai par viņu kā par ekonomiskā labuma guvēju saistībā ar civiltiesisko nekustamo īpašumu sabiedrību *YO* tikai valsts iestādēm, kredītiestādēm un finanšu iestādēm, kā arī tiesu izpildītājiem un notāriem, kas pilda valsts amatpersonas funkcijas.
- 2 *Tribunal d'arrondissement de Luxembourg* – iesniedzējtiesai – ir jāsniedz atbilde uz jautājumu, vai WM atbilst tiesību aktos noteiktajiem nosacījumiem, lai tiktu ierobežota piekļuve informācijai par viņu kā par ekonomiskā labuma guvēju no civiltiesiskās nekustamo īpašumu sabiedrības *YO*.

II. Atbilstošās tiesību normas

1. Savienības tiesības

– Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK.

3 Saskaņā ar grozītās Direktīvas 2015/849 14.–16. un 36. apsvērumu:

“(14) Nepieciešamība pēc precīzas un atjauninātas informācijas par faktisko īpašnieku ir būtisks faktors, izsekojot noziedzniekus, kas citādi varētu slēpt savu identitāti, maskējoties aiz korporatīvas struktūras. Tādēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai vienības, kas inkorporētas to teritorijā saskaņā ar valsts tiesību aktiem, papildus pamatinformācijai, tādai kā, piemēram, uzņēmuma nosaukums un adrese un inkorporācijas apliecinājums, un juridiskā piederība, iegūtu un glabātu atbilstīgu, precīzu un aktuālu informāciju par saviem faktiskajiem īpašniekiem. Lai uzlabotu pārredzamību nolūkā cīnīties pret juridisko vienību ļaunprātīgu izmantošanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai informācija par faktiskajiem īpašniekiem tiktu glabāta centrālajā reģistrā, kas neatrodas uzņēmumā, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktus. Dalībvalstis šajā nolūkā var izmantot centrālu datubāzi, kurā apkopo informāciju par faktiskajiem īpašniekiem, vai darījumdarbības reģistru vai kādu citu centrālo reģistru. Dalībvalstis var nolemt, ka atbildīgie subjekti ir atbildīgi par datu ievadi reģistrā. Dalībvalstīm būtu jāpārlicinās, ka minētā informācija visos gadījumos tiek darīta pieejama kompetentajām iestādēm un FIU un tiek sniegta atbildīgajiem subjektiem, kad tie veic klienta uzticamības pārbaudes pasākumus. Tāpat dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai citas personas, kas var pierādīt, ka tām ir likumīgas intereses attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, teroristu finansēšanu un saistītiem predikatīviem nodarījumiem – tādiem kā, piemēram, korupcija, nodokļu noziegumi un krāpšana –, tiktu piešķirta piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem. Personām, kas var pierādīt, ka tām ir likumīgas intereses, vajadzētu būt piekļuvei informācijai par turēto kapitāla daļu veidu un apjomu, ko veido to aptuvenā vērtība.

(15) Šajā nolūkā dalībvalstīm saskaņā ar valsts tiesību aktiem būtu jāvar atļaut plašāku piekļuvi, nekā to paredz šī direktīva.

(16) Savlaicīga piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem būtu jānodrošina tā, lai novērstu jebkādu risku, ka tiek izmantota attiecīgā uzņēmuma iekšējā informācija.

[..]

(36) Turklāt ar mērķi nodrošināt samērīgu un līdzsvarotu pieeju un garantēt tiesības uz privāto dzīvi un personas datu aizsardzību dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt izņēmumus attiecībā uz informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšanu, izmantojot reģistrus, un uz piekļuvi šādai informācijai ārkārtas gadījumos, ja minētā informācija pakļautu faktisko īpašnieku nesamērīgam krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam. [..]”

4 Grozītās Direktīvas 2015/849 30. panta 9. punktā ir noteikts:

“Ārkārtas apstākļos, kas nosakāmi valstu tiesību aktos, ja 5. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētā piekļuve faktisko īpašnieku pakļautu nesamērīgam riskam, krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam vai ja faktiskais īpašnieks ir nepilngadīgs vai citā veidā juridiski rīcībnespējīgs, dalībvalstis, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, var paredzēt atkāpi no šādas piekļuves visai informācijai par faktiskajiem īpašniekiem vai daļai no tās. Dalībvalstis nodrošina, ka šādas atkāpes piešķir vienīgi pēc tam, kad ir detalizēti novērtēti apstākļu ārkārtas raksturs. [..]”

2. Valsts tiesības

5 Direktīva 2015/849 Luksemburgas tiesībās tika transponēta ar 2019. gada 13. janvāra *Loi instituant un Registre des bénéficiaires effectifs* [Likumu par faktisko īpašnieku reģistra izveidi].

6 Saskaņā ar 2019. gada 13. janvāra [likuma] 15. panta 1. punktu:

“Reģistrēta vienība vai faktiskais īpašnieks katrā atsevišķā gadījumā un turpmāk noteiktajos ārkārtas apstākļos uz pienācīgi pamatota lūguma pamata, kas adresēts vadītājam, var lūgt atļaut piekļuvi 3. pantā norādītajai informācijai tikai valsts iestādēm, kredītiestādēm un finanšu iestādēm, kā arī tiesu izpildītājiem un notāriem, kas pilda valsts amatpersonas funkcijas, ja minētā informācija pakļautu faktisko īpašnieku nesamērīgam krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam vai ja faktiskais īpašnieks ir nepilngadīgs vai citā veidā juridiski rīcībnespējīgs”.

III. Faktiskie apstākļi

7 Prasītāja WM gūst ekonomisko labumu no 35 komercsabiedrībām un civiltiesiskās nekustamā īpašuma sabiedrības YO. Katra šī sabiedrība ir lūgusi ierobežot 2019. gada 13. janvāra likuma 3. pantā noteikto piekļuvi šai informācijai attiecībā uz prasītāju atbilstoši šī paša likuma 15. pantam, jo šīs informācijas izpaušana viņu un viņas ģimeni konkrēti, faktiski un aktuāli pakļautu “nesamērīgam krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam”. Šie lūgumi tika noraidīti *G.I.E. LBR* ar 2019. gada 19. un 20. novembra lēmumiem, civiltiesiskās nekustamā īpašuma sabiedrības YO lūgums tika noraidīts ar 2019. gada 20. novembra lēmumu.

IV. Pušu argumenti

1. WM

- 8 Prasītāja apgalvo, ka viņai, pildot starptautiskā līmenī darbojošos sabiedrību ar komercnosaukumu *XN* pilnvarotās funkcijas, esot regulāri jānododas uz valstīm, kurās ir nestabila politiskā iekārta un augsts vispārējās noziedzības līmenis, tādējādi radot viņai nopietnu nolaupīšanas, nelikumīgas ieslodzīšanas, vardarbības un pat nāves risku. Risks būtu vēl lielāks, ja tiktu atklāts, ka viņa ir vienas vai otras juridiskas personas vadītāja vai ekonomiskā labuma guvēja, jo šāds amats varot likt pieņemt, ka viņa ir šo juridisko personu īpašniece un ka mēģinājums izspiest no viņas līdzekļus tāpēc būtu vēl ienesīgāks. Šo apstākļu dēļ prasītājai būtu pienākums it sevišķi nodrošināt pietuvināto personu aizsardzību un noslēgt līgumu par īpašu apdrošināšanas polisi nolaupīšanas risku segšanai, kuras iemaksājamo prēmiju apmērs būtiski pieaugtu, ja tiktu atklāts viņas kā attiecīgo sabiedrību ekonomiskā labuma guvējas statuss.
- 9 Sava lūguma atbalstam prasītāja izvirza divus argumentus.
- 10 Pirmkārt, likumā piešķirtā aizsardzība, izmantojot iespēju ierobežot piekļuvi informācijai par ekonomiskā labuma guvēja statusu, esot jāvērtē nevis attiecībā uz juridiskajām personām, bet gan attiecībā uz ekonomiskā labuma guvēja personu. Cita pieeja sagrozītu likuma un ekonomiskā labuma guvēja jēdziena jēgu. Tāpēc esot jāpārbauda, vai ekonomiskā labuma guvējs sava statusa dēļ tiek pakļauts lielākam riskam. Tātad šajā gadījumā nav nozīmes tam, ka civiltiesiskā nekustamā īpašuma sabiedrība *YO* neveic darbību, kas būtu sevišķi publiska vai pati par sevi izraisītu paaugstinātu risku.
- 11 Otrkārt, ekonomiskā labuma guvēja statuss esot jāpārbauda attiecībā uz visām juridiskajām personām, kurās prasītājai ir šis statuss, un nevis tikai attiecībā uz civiltiesisko nekustamā īpašuma sabiedrību *YO*. Iespēja samazināt piekļuvi informācijai tiek piešķirta subjektīva riska dēļ, kādu uzņemas konkrēta persona kā juridiskas personas ekonomiskā labuma guvēja. Esot jāpiešķir nedalīta aizsardzība, kura aptvertu visas vienības, kurās fiziskai personai ir ekonomiskā labuma guvēja statuss, kad šī fiziskā persona iegūst šādu aizsardzību vienas šīs vienības dēļ.

1.2 *G.I.E. Luxembourg Business Registers*

- 12 *G.I.E LBR* uzskata, ka prasītājas situācija neatbilst tiesību aktos noteiktajām prasībām.
- 13 Tas norāda uz 2019. gada 13. janvāra likuma pamatā esošo Eiropas Savienības tekstu vispārīgo ideju, kuras mērķis ir nodrošināt iespējami plašāku piekļuvi informācijai par juridisko personu ekonomiskā labuma guvēju identitāti. 2019. gada 13. janvāra likuma 15. pants kā atkāpe no vispārējā principa esot jāinterpretē šauri.

- 14 *G.I.E. LBR* apšaubā, ka WM var atsaukties kā uz “ārkārtas apstākļiem”, tā uz “nesamērīg[u] krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas risk[u]”, kā ir prasīts tiesību aktos.
- 15 Attiecībā uz “ārkārtas apstākļu” jēdzienu *G.I.E. LBR* uzskata, ka materiālie nosacījumi, kādos prasītāja īsteno savas darbības, un ekonomiskā labuma guvēja materiālā situācija neesot ārkārtas apstākļi, jo, atzīstot pretējo, daudzām personām būtu jāpiešķir iespēja izmantot atkāpi no 2019. gada 13. janvāra likuma 15. panta un tādējādi tiktu atņemta liela daļa no tā jēgas.
- 16 Attiecībā uz “riskā” jēdzienu *G.I.E. LBR* apgalvo, ka tam ir jābūt konkrētam, faktiskam, pastāvošam un patiešām jāapdraud ekonomiskā labuma guvēja persona. Tas apstrīd, ka piekļuve informācijai par WM kā civiltiesiskās nekustamā īpašuma sabiedrības *YO* ekonomiskā labuma guvējas statusu “izraisītu nesamērīgu risku ekonomiskā labuma guvējam”. It īpaši tas apstrīd, ka no tā var izdarīt secinājumus par ekonomiskā labuma guvēja materiālo situāciju vai ka, pieņemot, ka no tās var izdarīt secinājumus par materiālo situāciju, tas var izraisīt nesamērīgu risku ekonomiskā labuma guvējam.
- 17 Turklāt *G.I.E. LBR* norāda, ka *Registre de commerce et des sociétés* [Komerčiālajā un uzņēmumu reģistrā] WM attiecībā uz civiltiesisko nekustamā īpašuma sabiedrību *YO* ir norādīta kā akcionāre un ka akcionāra jēdziens vispārēji tiek uzskatīts par identisku ekonomiskā labuma guvēja jēdzienam. Taču *Registre de commerce et des sociétés* ietvertā informācija jebkurā gadījumā ir publiski pieejama, tāpēc prasītājam neko nedotu piekļuves ierobežošana informācijai par viņas kā ekonomiskā labuma guvējas statusu.
- 18 Turklāt *G.I.E. LBR* precizē, ka Komercreģistram un uzņēmumu reģistram piesaistītā meklētājprogramma neļaujot īstenot meklēšanu pēc ekonomiskā labuma guvēju vārda, bet tikai atlasīt juridiskas personas, lai varētu pārbaudīt to ekonomiskā labuma guvēju identitāti. Tātad, ja vien netiek ieguldītas lielas pūles, reģistra sistēmas uzbūve neļauj identificēt visas struktūras, kurās fiziska persona ir deklarēta kā ekonomiskā labuma guvēja.

V. Iesniedzējtiesas vērtējums

1. Par “ārkārtas apstākļu” jēdzienu

- 19 Lai ierobežotu 2019. gada 13. janvāra 1. panta 1. punktā paredzēto piekļuvi ekonomiskā labuma guvēja datiem, [minētajam labuma guvējam] ir jāpamato, ka uz viņu attiecas “ārkārtas apstākļi”.
- 20 Direktīvas 2015/849 30.panta 9. punktā ietverto “ārkārtas apstākļu, kas nosakāmi valstu tiesību aktos”, jēdzienu Luksemburgas likumdevējs transponēja, lietojot vārdkoku “turpmāk noteiktajiem ārkārtas apstākļiem”, uzskatot, ka “nesamērīgs krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas risks pašus par sevi rada ārkārtas apstākļus, un ar tiem var pamatot

lūgumu ierobežot piekļuvi [Faktisko īpašnieku reģistrā] ietvertajai informācijai” (*Commission de la Justice de la Chambre des Députés* [Deputātu palātas Tieslietu komitejas] atzinums, kurā identiski atkārtota nostāja, kuru valdība pauda 2018. gada 8. oktobra komentārā par valdības veiktajiem grozījumi).

- 21 Tomēr iesniedzējtiesa uzdod jautājumu, vai uz direktīvas norādi par valsts tiesībās veicamajiem precizējumiem ir atbildēts ar valsts tiesībās apkopotu atsauci uz “nesamērīgu risku, krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas risku” – uz jēdzieniem, kuri jau bija no Savienības tiesībām izrietošā tiesiskā režīma piemērošanas nosacījumu sastāvdaļa, un kādi secinājumi valsts tiesai ir jāizdara attiecīgā gadījumā, ja valsts tiesībās nav nekas nav minēts par veicamajiem precizējumiem attiecībā uz “ārkārtas apstākļu” jēdzienu.

2. Par “risku” jēdzienu

- 22 Ekonomiskā labuma guvējai arī ir jāpamato, ka piekļuve viņas datiem pakļauj viņu “nesamērīgam krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam”. Transponēšanas tiesību aktā būtībā ir paturēti grozītās Direktīvas 2015/849 30. panta 9. punkta formulējumi.
- 23 Tomēr iesniedzējtiesa norāda, ka aplūkojamais riska jēdziens ir ticis grozīts, pieņemot Direktīvu 2018/843 par grozījumiem, no pakļaušanas “krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam” kļūstot par pakļaušanu “nesamērīgam riskam, krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam”. Šādu attīstību, pievienojot “nesamērīguma” prasību, var uzskatīt par ekonomiskā labuma guvējiem neizdevīgāku nosacījumu, kas jāizpilda, lai varētu izmantot ierobežotu piekļuvi.
- 24 Iesniedzējtiesa turklāt norāda, ka direktīvas franču valodas redakcijā nosacījums ir formulēts divos dažādos veidos – 36. apsvērumā tas ir jautājums par pakļaušanu “nesamērīgam – neiekļaujot šajā teksta fragmentā nevienu komatu – krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam”, savukārt 30. pantā ir minēta pakļaušana “nesamērīgam riskam, krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam”. Šāds pats variants ir atrodams direktīvas angļu valodas redakcijā, taču tāda nav, piemēram, tās vācu valodas redakcijā.
- 25 Šis variants ļauj to interpretēt divējādi. Saskaņā ar pirmo variantu riska nosacījums ir izpildīts, ja ekonomiskā labuma guvējs ir pakļauts nesamērīgam riskam, neatkarīgi no tā, kāds būtu tā raksturs, vai citu specifisku (krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības, iebiedēšanas) risku virknei, kuriem nav jābūt nesamērīgiem. Saskaņā ar otro variantu riska nosacījums ir izpildīts, ja ekonomiskā labuma guvējs ir pakļauts iepriekš minēto risku virknei, ja katrs no riskiem ir specifisks un nesamērīgs.

- 26 Tā kā formulējuma neprecizitāti nevar atrisināt, pārbaudot diskusijas, kas notika sagatavošanas darbu laikā pirms Direktīvas 2018/843 pieņemšanas, rodas nepieciešamība to interpretēt un vērsties Eiropas Savienības Tiesā.
- 27 Iesniedzējtiesa, norādot uz WM izvirzīto pamatu, uzskata, ka “riskā” jēdziena definīcija tostarp raisa jautājumu, vai attiecīgais risks ir jāpārbauda, ņemot vērā vienīgi ekonomiskā labuma guvēju tā attiecībās ar konkrētu juridisku personu, kurā viņa ir ekonomiskā labuma guvēja un kura dēļ viņa lūdz ierobežot piekļuvi, vai arī ir jāņem vērā ekonomiskā labuma gūšanas attiecības, kādas šai personai ir ar citām juridiskām personām, kuras var radīt vai padziļināt radušos risku. Iesniedzējtiesa uzskata, ka varētu būt atbilstīgi pārbaudīt, ka kāds cits statuss, neskaitot ekonomiskā labuma guvēja statusu, citā vienībā, tāds kā, piemēram, sabiedrības pilnvarotā, algota darbinieka vai ekonomiskā labuma guvēja dzīvesbiedra/laulātā statuss, var tikt ņemts vērā kā riskam raksturīgs.
- 28 Visbeidzot iesniedzējtiesa, atsaucoties uz *G.I.E LBR* argumentāciju, jautā, vai apstākļi, ka WM ir darbojošos juridisko personu ar nosaukumu *XN* ekonomiskā labuma guvēja vai vismaz tās saistība ar šīm pašām juridiskajām personām ir sabiedrībā zināma, vai apstākļi, ka šī informācija ir viegli iegūstama citos veidos, atskaitot ziņu meklēšanu ekonomiskā labuma guvēju reģistrā, ietekmē prasītājas izredzes uz piekļuves ierobežojumu. Tātad par to ir jāuzdod jautājums Eiropas Savienības Tiesai.

3. Par “nesamērīga” riska jēdzienu

- 29 Iesniedzējtiesa apgalvo, ka, šķiet, “nesamērīguma” kritērijs jebkurā gadījumā ir jāpiemēro, lai izvērtētu lūgumu ierobežot piekļuvi informācijai par ekonomiskā labuma guvēju, neatkarīgi no tā, vai risks būtu vispārējs, vai specifisks.
- 30 Kritērija piemērošana liek līdzsvarot divas intereses, kurām ir jānodrošina līdzvērtīga aizsardzība. Tādējādi Direktīvas 2015/849 30. panta 9. punkts raisa jautājumu, kādas konfliktējošās intereses ir jāņem vērā, to piemērojot. Tiesību norma pirmšķietami, skatot to kopā ar Direktīvas 2015/849 mērķi, liek pretstatīt, no vienas puses, Direktīvā 2015/849 izvirzīto pārskatāmības mērķi, lai veicinātu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas apkarošanu, un, no otras puses, ekonomiskā labuma guvēja fiziskās, morālās un īpašumtiesību neaizskaramības aizsardzību, kam trešās personas var radīt aizskārumu ar krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas darbībām.
- 31 Padziļinātā interpretācijā tiek ņemti vērā direktīvas apsvērumi, kuri formulēti pirms normatīvā teksta un ir paredzēti tā piemērošanas jomas novērtēšanai. Nesamērīguma kritērijs, kura nebija Direktīvā 2015/849, tika ieviests ar Direktīvu 2018/843, it īpaši tās 36. apsvērumā. Tajā ir minētas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, aptverot, šķiet, vienlaikus plašāku un šaurāku jomu nekā fiziskās, morālās un īpašumtiesību neaizskaramības aizsardzības aspektus (uz kuriem vērstas rūpes par vispārēju riska un/vai krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas,

izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas risku novēršanu), kā arī tiesību uz personas datu aizsardzību, kas savukārt šķiet esam šaurāka joma par fiziskās, morālās un īpašumtiesību neaizskaramības aizsardzību.

VI. Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums

- 32 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus un šaubas par Direktīvas (ES) 2015/849 30. panta 9. punkta interpretāciju, kas nepieciešama nolēmuma pieņemšanai pamatlietā, *Tribunal d'arrondissement de Luxembourg* vēršas Eiropas Savienības Tiesā, lai tā sniegtu prejudiciālu nolēmumu šādos jautājumos.

VII. Prejudiciālie jautājumi

- 33 1. jautājums par “ārkārtas apstākļu” jēdzienu

1.a) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, ko groza ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES, 30. panta 9. punktu, ciktāl tajā kā nosacījums piekļuves ierobežošanai informācijai par faktiskajiem īpašniekiem ir izvirzīta atrašanās “ārkārtas apstākļos, kas nosakāmi valstu tiesību aktos”, var interpretēt tādējādi, ka ar to tiek atļauts valsts tiesībās definēt “ārkārtas apstākļus” vienīgi kā līdzvērtīgus “nesamērīgam riskam, krāpšanas, nolaupišanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam”, jēdzieniem, kuri jau ir piekļuves ierobežojuma piemērošanas nosacījums uz iepriekš minētā 30. panta 9. punkta formulējuma pamata?

1.b) Vai noliedzošas atbildes uz 1.a) jautājumu gadījumā un gadījumā, ja valsts transponēšanas tiesību aktos “ārkārtas apstākļi” nav definēti citādi kā tikai atsauce uz neefektīviem “nesamērīga riska, krāpšanas, nolaupišanas, šantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas riska” jēdzieniem, iepriekš minētā 30. panta 9. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa drīkst neņemt vērā nosacījumu par “ārkārtas apstākļiem”, vai arī tai ir jānovērš valsts likumdevēja pieļautais trūkums, uz judikatūras pamata nosakot “ārkārtas apstākļu” jēdziena piemērošanas jomu? Vai šajā pēdējā minētajā gadījumā saistībā ar iepriekš minētā 30. panta 9. punktā izvirzīto nosacījumu, kura saturs ir jānosaka valsts tiesībās, Eiropas Savienības Tiesa var sniegt norādījumus šī uzdevuma veikšanai? Apstiprinošas atbildes gadījumā uz šo pēdējo jautājumu, kādas pamatnostādnes valsts tiesai ir jāņem vērā, nosakot “ārkārtas apstākļu” jēdziena saturu?

- 34 2. jautājums par “risku” jēdzienu

2.a) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, ko groza ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES, 30. panta 9. punkts, ciktāl tajā kā nosacījums piekļuves ierobežošanai informācijai par faktiskajiem īpašniekiem ir izvirzīts “*nesamērīg[s] risk[s], krāpšanas, nolauņšanas, Ńantāžas, izspiešanas, aizskaršanas, vardarbības vai iebiedēšanas risk[s]*”, ir jāinterpretē kā norāde uz astoņu gadījumu kopumu, no kuriem pirmais atbilst vispārējam riskam, kuram izvirzīts nesamērīguma nosacījums, un septiņi pārējie atbilst specifiskiem riskiem, uz kuriem nesamērīguma nosacījums neattiecas, vai kā norāde uz septiņu gadījumu kopumu, no kuriem katrs atbilst specifiskam riskam, kuram izvirzīts nesamērīguma nosacījums?

2.b) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, ko groza ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES, 30. panta 9. punkts, ciktāl tajā kā nosacījums piekļuves ierobežošanai informācijai par faktiskajiem īpašniekiem ir izvirzīts “*risks*”, ir jāinterpretē tādējādi, ka šī riska esamības un apmēra novērtēšana ir jāattiecinā tikai faktiskā īpašnieka saiknēm ar juridisko vienību, saistībā kuru viņš lūdz atsevišķi nodrošināt piekļuvi informācijai par viņa faktiskā īpašnieka statusu, vai ka tajā ir jāietver attiecīgā ekonomiskā labuma guvēja pastāvošās saiknes ar citām juridiskām personām? Ja ir jāņem vērā pastāvošās saiknes ar citām juridiskajām personām, vai ir jāņem vērā vienīgi faktiskā īpašnieka statuss attiecībā uz citām juridiskām vienībām vai arī ir jāņem vērā jebkāda cita saikne ar citām juridiskām vienībām? Ja ir jāņem vērā jebkāda saikne ar citām juridiskām vienībām, vai šīs saiknes veids ietekmē riska esamības un apmēra novērtēšanu?

2.c) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, ko groza ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES, 30. panta 9. punkts, ciktāl tajā kā nosacījums piekļuves ierobežošanai informācijai par faktiskajiem īpašniekiem ir izvirzīts “*risks*”, ir jāinterpretē tādējādi, ka no aizsardzības, kāda izriet no piekļuves ierobežojuma, izmantošanas izslēdz, ja šī informācija – respektīvi citi elementi, kurus faktiskais īpašnieks izvirzījis, lai pamatotu radītā “riskā” apmēru – , ir viegli pieejama trešajām personām citos informācijas ieguves veidos?

35 3. jautājums par riska “nesamērīguma” jēdzienu

3) Kādas atšķirīgas intereses ir jāņem vērā, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, ko groza ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES, 30. panta 9. punktu, ciktāl “nesamērīgs” risks tajā ir izvirzīts kā nosacījums, lai ierobežotu piekļuvi informācijai par faktisko īpašnieku?

DARBBA VERSIJA